

ובאה מימרא זו להשמיענו, שאין השביעית משמטת את שבועת השותפין אלא רק את שבועת ההלוואה בלבד. ואם כן, אין כל ראייה שמגלגלין שבועה על ידי שבועה מדרבנן!

ופורכת הגמרא דיוק זה: **הא דין זה שאין שביעית משמטת אלא שבועה של מלוה, בהדיא קתני לה במימרא זו:**

נעשה לו שותף או ארים ערב שביעית, וחלקו ביניהם ונפטרו מן השבועה. ולמוצאי שביעית לוח הימנו — מגלגלין!

ובהכרח שהרישא האומרת שאם לוח הימנו בערב שביעית ולמוצאי שביעית נעשה לו שותף, הדין הוא אין מגלגלין — באה ללמדנו שרק אם לוח ממנו ערב השביעית אין מגלגלין. אך בשאר שני שבוע — מגלגלין בדרבנן. **ושמע מינה כי מגלגלין בדרבנן!**

ומסקנת הגמרא היא: **שמע מינה!**

אמר רב הונא: לכל מגלגלין! על ידי כל א-חמ השבועות, ואפילו שבועות מדרבנן, מגלגלין לשבועות נוספות. **חזין משבועת שכיר⁽¹⁰⁴⁾** שנשבע ונוטל. **שאיין מגלגלין על ידה**

הוא משום דהלוה לוח הימנו בערב שביעית. דבנתיים, **אתיא שביעית ואפקעתייה.** הפקיעה את ההלוואה.

ורק משום כך אין מגלגלים. כיון שההלוואה אינה קיימת.

הא שאר שני שבוע, בשאר שנים שאינם שביעית, הרי שבמקרה מעין זה — מגלגלין עליו שבועת היסת, וכשנשנית זו בימי התנאים עדיין לא תיקנו שבועת היסת כי בימי רב נחמן תקנוה (רש"י), על ידי שבועת השותפין שנתחייב בה. למרות ששבועת השותפין היא רק דרבנן. ומוכח שמגלגלין שבועה בדרבנן!

ודוחה הגמרא: **לא תימא לא נדייק שהא שאר שני שבוע, מגלגלין.**

אלא אימא, נדייק כן: נעשה לו שותף או ארים ערב שביעית וחלקו את השותפות וממילא נפטרו מן השבועה, ולמוצאי שביעית לוח הימנו והודה לו על מקצת התביעה ונתחייב שבועת התורה.

הדין הוא שמגלגלין עליו על ידי שבועת מודה במקצת מדאורייתא, גם את שבועת השותפין.

[ועי' ברא"ש כתובות פרק ט סימן י"ח שתירץ כי לא מדובר באופן שפטרו בפירוש מהשבועה אלא רק מחל על הממונות. אולם יתכן שעדיין רוצה להשביעו, ועי"ש היטיב]

104. כתבו התוספות בשם ריצב"א, שדברי הגמרא אינם אמורים כלפי שכיר דוקא. אלא כלפי כל אלו השנויים במשנה. דכיון שתיקנו חכמים את השבועה לטובתם, אין לגלגל עליהם

שבועות נוספות!

אולם דעת ר"י היא, דדין זה אמור דוקא לגבי שבועת שכיר. כיון שעיקר שבועה זו אינה אמורה אלא על מנת להפיס דעתו של בעל הבית שהרי השכיר נוטל מן הדין בלא שבועה! וכיון שאין השבועה אלא להפיס דעת בעל הבית, לא חייבוהו כל כך שיהא בעל הבית יכול לגלגל עליו שבועות אחרות מחמת שבועה זו. אולם שאר אלו המוזכרים במשנה — מגלגל עליהם.